

Sygn. akt II Ca 1083/12

II Cz 1641/12

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Elżbieta Woźniak
Sędziowie:	SO Bożena Badenio - Gregrowicz SR del. Bogusława Szczepańska (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrząszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 marca 2013 roku w S.

sprawy z wniosku **A. K.**

z udziałem **S. K.**

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wniesionych przez wnioskodawczynię i uczestnika

od postanowienia częściowego Sądu Rejonowego w Myśliborzu

z dnia 31 maja 2012 r., sygn. akt I Ns 348/08

oraz zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Rejonowego w Myśliborzu

z dnia 29 marca 2012 r., sygn. akt I Ns 348/08

w przedmiocie wniosku o udzielenie zabezpieczenia

- 1. zmienia zaskarżone postanowienie częściowe z dnia 31 maja 2012 roku w całości w ten sposób, że oddala wniosek o dokonanie podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży samochodu osobowego marki P. (...) numer rejestracyjny (...);**
- 2. oddala apelację wnioskodawczynie;**
- 3. oddala zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 29 marca 2012 roku.**

II Ca 1083/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. K. wniosła o dokonanie podziału majątku dorobkowego, nabytego w trakcie trwania związku małżeńskiego z uczestnikiem postępowania S. K..

W uzasadnieniu wniosku podała, że w skład majątku dorobkowego stron wchodzi :

- nieruchomość o powierzchni 0,0382 ha, zabudowana domem jednorodzinnym, położona w M., przy ulicy (...), dla którego Sąd Rejonowy w Myśliborzu, prowadzi księgę wieczystą KW (...), o wartości 480.000 złotych ,
- nieruchomość niezabudowana, stanowiąca działkę rolną nr (...), o powierzchni 0,2205 ha, położoną w M., dla której Sąd Rejonowy w Myśliborzu, prowadzi księgę wieczystą KW (...) i w której udział stron wynosi 33/48 o wartości 5.000 złotych,
- kwota 16.000 złotych stanowiąca równowartość samochodu osobowego marki P. (...), o nr rej (...), rok produkcji 1996, tzw. „składak”, rok produkcji nadwozia i podwozia 1991, o pojemności 1905 cm³, który na dzień rozdzielenia majątkowej był samochodem siedmioletnim i został sprzedany przez uczestnika postępowania,
- samochód marki T., nr rej. (...) (...), rok produkcji 1985, nie przedstawiający żadnej wartości na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej,
- udziały w ilości 66 w spółce (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M., wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Szczecinie XVI Wydział Gospodarczy pod nr KRS (...) o wartości rynkowej nie znanej wnioskodawczyni,
- dywidenda w wysokości 150.000 złotych, przyznana uchwałą spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M., do podziału między udziałowców spółki, z jednoczesnym zwiększeniem wartości nominalnej udziału z 50 złotych do 1000 złotych;

Wnioskodawczyni podniosła jednocześnie, że wartość majątku wspólnego bez udziałów i należnej dywidendy wynosi jej zdaniem 501.000 złotych.

Wnioskodawczyni domagała się we wniosku przyznania wszystkich wymienionych składników na rzecz uczestnika postępowania, z jednoczesnym obowiązkiem spłaty jej udziału w kwocie 250.500 złotych. Ponadto wyceny pozostałych składników i również przyznania spłaty w wysokości połowy ich wartości.

Uzasadniając wniosek, w szczególności w zakresie przyznania uczestnikowi wszystkich składników majątku dorobkowego, wnioskodawczyni podała, że zamieszkuje w przedmiotowej nieruchomości przy ulicy (...) w M., a częściowo nieruchomość użytkowana jest przez uczestnika postępowania. Pozostałe składniki z majątku dorobkowego są albo sprzedane przez uczestnika albo są w jego posiadaniu. Wnioskodawczyni nie jest zainteresowana dalszym zamieszkiwaniem w przedmiotowej nieruchomości i zamierza wyprowadzić się. Z chwilą opuszczenia mieszkania przekaze uczestnikowi wszystkie meble i wyposażenie domu.

Uczestnik postępowania S. K. zgodził się z wnioskiem, co do zasady. Zaprzeczył jednak wskazanym przez wnioskodawczynię wartościom nieruchomości i ruchomości, a także poszczególnych praw. Uczestnik wskazał, że budynek, którego podziału domaga się wnioskodawczyni jest zdewastowany przez wnioskodawczynię i wymaga gruntownego remontu. Podniósł przy tym, że na poczet zakupionej w 1996 roku, nieruchomości zabudowanej, przeznaczył wartość, stanowiącego składnik jego majątku odrębnego, wkładu mieszkaniowego zgromadzonego przez niego w całości, przed zawarciem związku małżeńskiego. Wartość wkładu mieszkaniowego odpowiadała 1/4 wartości zakupionej nieruchomości.

Uczestnik podniósł, że cena działki rolnej, zakupionej w trakcie trwania małżeństwa, w całości została pokryta z darowizny poczynionej przez ojca uczestnika C. K. tylko i wyłącznie na rzecz uczestnika. C. K. przekazał kwotę odpowiadającą cenie nabycia przedmiotowej działki w drodze ustnej umowy darowizny.

W ocenie uczestnika postępowania, udziały w spółce (...) zostały rozliczone przez strony w drodze ustnych ustaleń poczynionych w 1998 roku. Wnioskodawczyni nie chcąc ponosić odpowiedzialności majątkowej związanej z posiadaniem udziałów w podupadłej spółce przejęła bardzo dobrze prosperujący i w pełni wyposażony sklep spożywczo - przemysłowy, stanowiący składnik majątku dorobkowego stron. Umeblowanie oraz zaopatrzenie w towar sklepu przedstawiały, w chwili podziału ogólną wartość, w łącznej kwocie około 50.000 złotych, natomiast samochód (...) którego zaliczenia do majątku dorobkowego domaga się wnioskodawczyni, był na jego stanie.

W związku z tym, uczestnik podniósł, że skoro wnioskodawczyni domaga się rozliczenia przy podziale majątku udziałów spółki (...), to uczestnik ze swój strony żąda uwzględnienia w postępowaniu wartości wyposażenia sklepu.

W przedmiocie dywidendy uczestnik podniósł, iż została ona wypłacona przez spółkę (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M., w dniu 12 czerwca 2001 roku, jednakże została wyliczona od posiadanych wówczas przez uczestnika 44, a nie 21 udziałów, które uczestnik posiada obecnie. Z kwoty tej uczestnik uiścił należny podatek w wysokości 9.900 złotych.

Zdaniem uczestnika, wartość samochodu marki P. (...), o nr rej (...) rok produkcji 1996, (rok produkcji nadwozia i podwozia 1991; pojemności 1905 cm³ jest symboliczna i nie przekracza 1.000 złotych. W ocenie uczestnika strony wcześniej uzgodniły, że samochód ten pozostanie w posiadaniu uczestnika, a wnioskodawczyni przypadnie w udziale wyposażenie mieszkania.

Uczestnicy, w toku postępowania w niniejszej sprawie, podnosili coraz to nowe okoliczności na temat składników majątku wspólnego i ich wartości. Bez zmian jednak pozostały ich stanowiska dotyczące składników majątku wspólnego. Przede wszystkim jeśli chodzi o samochód osobowy marki P. (...). Wnioskodawczyni domagała się przyznania jej od uczestnika połowy kwoty uzyskanej ze sprzedaży tego samochodu, natomiast uczestnik twierdził, że samochód ten nie przedstawia według aktualnych cen żadnej wartości.

Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 r., Sąd Rejonowy w Myśliborzu, dokonał częściowego podziału majątku. W punkcie 1 postanowienia, Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków wchodzi kwota 11.700 zł z tytułu sprzedaży samochodu osobowego marki P. (...), o nr rej (...) rok produkcji 1996, (rok produkcji nadwozia i podwozia 1991; pojemności 1905 cm³. W punkcie drugim dokonał podziału składnika majątku dorobkowego stron w ten sposób, że składnik ten przyznał na wyłączną własność uczestnikowi postępowania z obowiązkiem spłaty 1/2 wartości na rzecz wnioskodawczyni. W punkcie 3 Sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 5.850 złotych tytułem spłaty 1/2 udziału w wartości samochodu.

Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach.

A. K. i S. K. zawarli związek małżeński 27 października 1984 roku. W dniu 4 sierpnia 1998 roku, małżonkowie zawarli umowę majątkową małżeńską, wyłączając obowiązującą ich z ustawy małżeńską wspólność majątkową, postanawiając, że każdy z małżonków zachowuje zarówno majątek nabyty przed zawarciem niniejszej umowy, jak i majątek nabyty później, zarządza i rozporządza swoim majątkiem samodzielnie.

W dniu 4 października 1999 roku, Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, w sprawie sygn. akt I RC 1/99, orzekł o rozwiązaniu związku małżeńskiego stron.

W trakcie trwania małżeństwa, małżonkowie nabyli m.in. samochód osobowy marki P. (...), o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 1996, tzw. składak (rok produkcji nadwozia i podwozia 1991), o pojemności 1905 cm³.

Uczestnik postępowania w trakcie trwania związku małżeńskiego sprzedał samochód marki P. (...).

Wartość samochodu marki P. (...), według stanu technicznego na dzień 4 sierpnia 1998 roku i cen obecnie obowiązujących, według ustaleń biegłego sądowego M. M. wynosi 11.700 złotych.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd I instancji poczynił następujące rozważania.

Przede wszystkim Sąd uznał, że na tym etapie postępowania do rozstrzygnięcia okazało się możliwe dokonanie podziału majątku dorobkowego stron w zakresie kwoty, uzyskanej ze sprzedaży, przez uczestnika postępowania S. K., samochodu osobowego marki P. (...).

Sąd I instancji, przywołał treść przepisu art. 567 § 1, 2 i 3 k.p.c., jako uzasadnienie podjętej decyzji o wydaniu postanowienia częściowego.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, zdaniem Sądu pierwszej instancji, pozwolił na ustalenie, że w skład majątku dorobkowego stron wchodzi samochód osobowy marki P. (...).

Okoliczności tej żadna ze stron postępowania nie kwestionowała, w szczególności, że przedmiotowy samochód został nabyty w trakcie trwania związku małżeńskiego. Żadna ze stron nie kwestionowała również okoliczności, że samochód został sprzedany przez uczestnika postępowania.

Uczestnik postępowania stał jednak na stanowisku, że nie podlega podziałowi i rozliczeniu w niniejszym postępowaniu kwota uzyskana ze sprzedaży przedmiotowego pojazdu w toku niniejszego postępowania, a jeżeli już, to w niższej wysokości niż zaproponowano we wniosku.

W ocenie Sądu I instancji, wniosek w przedmiocie dokonania podziału majątku dorobkowego w zakresie kwoty uzyskanej ze sprzedaży samochodu marki P. (...) jest zasadny. Twierdzenia natomiast uczestnika postępowania, że samochód był niewiele wart, stanowił wartość symboliczną, czy też, że wnioskodawczyni wyraziła zgodę na sprzedaż tego pojazdu, nie są okolicznością wyłączającą możliwość dokonania podziału składnika majątku dorobkowego, w tym, mimo iż został sprzedany lub też składnika takiego nie ma.

Sąd I instancji zauważył w tym miejscu, że uczestnik postępowania nie kwestionuje tego, że nie przekazał wnioskodawczym połowy wartości uzyskanej ze sprzedaży pojazdu, kwestionuje jedynie zasadę, podnosząc i łącząc argumenty dotyczące innych składników majątku dorobkowego. Sygnalizuje w toku postępowania zmianę stanowiska w przypadku, gdy wnioskodawczyni będzie się domagała nadal spłaty z tytułu kwoty uzyskanej ze sprzedaży przedmiotowego pojazdu. Takie stanowisko uczestnika postępowania nie zasługuje na uwzględnienie albowiem nie ma materialno- prawnych przesłanek, które uzasadniałyby jego słuszność.

Wnioskodawczyni przyznała, że wyraziła zgodę na sprzedaż samochodu przez uczestnika pod wpływem jego argumentów, ale twierdziła, że nie ma dowodu na potwierdzenie zasadności stanowiska uczestnika postępowania, że zrzekła się spłaty połowy wartości udziału.

W ocenie Sądu I instancji brak jest jakiegokolwiek dowodu potwierdzającego, że wnioskodawczyni zrzekła się kwoty stanowiącej równowartości połowy wartości pojazdu marki P. (...). Sąd ten przyjął też, że takiego oświadczenia wnioskodawczyni nie złożyła, a uczestnik postępowania tej okoliczności nie wykazał.

Z tych też względów Sąd I instancji ustalił, w oparciu o opinię biegłego sądowego M. M. z dnia 30 stycznia 2012 roku, że wartość samochodu marki P. (...) według stanu technicznego na dzień 4 sierpnia 1998 roku i cen obecnych wynosi kwotę 11.700 złotych.

Sąd I instancji, oceniając wartość dowodową opinii przyjął, że jak wynika z treści akt sprawy opinia nie została zakwestionowana przez wnioskodawczynię i uczestnika postępowania w taki sposób, aby w tym zakresie uzasadnionym było przeprowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego. Z urzędu Sąd nie stwierdził również takiej konieczności.

Zastrzeżenia uczestnika zmierzały jedynie do polemiki z treścią postanowienia dowodowego Sądu; uczestnik postępowania nie wniósł o uzupełnienie opinii poprzez złożenia przez biegłego sądowego choćby opinii ustnej w celu wyjaśnienia wątpliwości, które miał po doręczeniu opinii.

W ocenie Sądu I instancji opinia biegłego sądowego M. M. jest wiarygodna i przekonująca. Sporządzona jest rzetelnie w oparciu o obowiązujące przepisy przy uwzględnieniu, że opis składnika majątkowego dokonywany jest w oparciu o stan z daty ustania wspólności małżeńskiej, czy rozdzielności małżeńskiej według cen natomiast z daty orzekania (w tym przypadku wydania opinii). Opinia zawiera rozliczenia i opis pojazdu podlegającego wycenie.

Do dnia wydania opinii wartość pojazdu ustalona przez biegłego sądowego M. M. nie była kwestionowana przez strony z powodów innych, które mogłyby się ujawnić po okresie zakreślonym stronom do zgłoszenia takich zastrzeżeń, czy też znaczącą zmianę cen z uwagi na upływ 4 miesięcy od wydania opinii.

W tej sytuacji uznając za zasadne żądanie wniosku w zakresie podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży przez uczestnika postępowania samochodu marki P. (...), o numerze rejestracyjnym (...), Sąd przyjął do ustalenia udziału wnioskodawczyni kwotę wskazaną w opinii biegłego sądowego M. M. - 11.700 złotych.

Z uwagi na równe udziały stron w powstaniu tego składnika majątkowego, Sąd zasądził od uczestnika postępowania S. K. na rzecz wnioskodawczym A. K. kwotę 5.850 złotych, stanowiącą 1/2 wartości udziału .

Z tych też względów Sąd I instancji postanowił jak w pkt I, II, i III sentencji postanowienia częściowego, w oparciu o treść art. 516 k.p.c., art. 317 k.p.c., w związku z art.13 § 2 k.p.c., i art. 567 k.p.c.

Powyższe postanowienie zaskarżyli apelacjami oboje uczestnicy postępowania.

Uczestnik w swojej apelacji zaskarżył postanowienie częściowe Sądu w całości. Postanowieniu zarzucił pozbawione oparcia ustalenie, iż samochód marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 1996 składak (rok produkcji nadwozia i podwozia 1991) o pojemności 1905 cm³ został przez uczestnika S. K. sprzedany, podczas gdy w rzeczywistości stanowił on przedmiot **umowy zamiany** zawartej przez A. K. i S. K., dnia **16 czerwca 2001 r.**, na podstawie której A. K. i S. K. nabyli od M. R. własność samochodu V. (...), nr rej (...), nr podwozia i nadwozia (...), nr silnika (...), zarejestrowanego następnie pod nr (...), którego do dnia dzisiejszego A. K. i S. K. są współwłaścicielami, co w konsekwencji skutkowało bezpodstawnym określeniem wartości samochodu P. (...) na kwotę 11.700 złotych w dacie zawarcia przez strony umowy o ustanowieniu rozdzielności majątkowej (4 sierpnia 1998) i obciążeniem uczestnika obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni połowy tej sumy.

Zaskarżonemu postanowieniu uczestnik zarzucił pozbawienie uczestnika możliwości zajęcia stanowiska wobec wniosku A. K. o wydanie postanowienia częściowego w zakresie samochodu P. (...), poprzez nie doręczenie uczestnikowi jej pisma datowanego na dzień 28 marca 2012 r., przed wydaniem postanowienia z dnia 31 maja 2012 r.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, uczestnik postępowania wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez oddalenie wniosku A. K. o dokonanie podziału opisanego w pkt. 1 zaskarżonego postanowienia samochodu, jako składnika majątku wspólnego stron.

Uzasadniając swoją apelację uczestnik postępowania podkreślił, iż do błędnego ustalenia, które opisane zostało w pierwszym zarzucie niniejszej apelacji, doszło przede wszystkim na skutek zaniechania, jakiego Sąd I instancji dopuścił się poprzez niedoręczenie uczestnikowi pisma A. K., datowanego na dzień 28 marca 2012 r., które zawierało wniosek o wydanie postanowienia częściowego w kwestii samochodu P. (...). Faktycznie pismo to zostało uczestnikowi doręczone dopiero wraz z pisemnym uzasadnieniem kwestionowanego postanowienia, w dniu 26 czerwca 2012 r.

Nie ulega wątpliwości, że wniosek o wydanie postanowienia częściowego, może nieść daleko idące konsekwencje dla stron postępowania, jeżeli zostanie przez Sąd uwzględniony. Właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia

w przedmiotowej sprawie. Oczywiście jest zatem potrzeba doręczenia takiego pisma drugiej stronie, aby mogła ona odnieść się do treści zawartego w nim wniosku. Brak w tym zakresie uniemożliwił uczestnikowi wykazanie bezpodstawności wniosku o wydanie postanowienia częściowego, w przedmiocie samochodu P. (...).

Z uzyskanych przez S. K. informacji wynika, iż zaniechanie doręczenia stronie pisma zawierającego istotne wnioski drugiej strony postępowania, skutkuje zaistnieniem podstawy do uchylenia przez Sąd Odwoławczy kwestionowanego orzeczenia (takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w sprawie II CKN 463/2001)

Niemniej jednak w ocenie uczestnika, wnioski A. K. o dokonanie podziału opisanego w pkt 1 zaskarżonego postanowienia samochodu, jako składnika majątku wspólnego stron, w ogóle nie powinien zostać uwzględniony. Skoro strony umową, zawartą w dniu **16 czerwca 2001r.**, dokonały zamiany samochodu P. (...) na samochód V. (...), to stały się jego współwłaścicielami w częściach ułamkowych (umowę o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej strony zawarły w dniu **4 sierpnia 1998 r.**). Do dnia dzisiejszego są współwłaścicielami tego samochodu. Nie ma zatem żadnej podstawy ku temu, aby w postępowaniu o podział majątku wspólnego stron, zajmować się kwestią samochodu P. (...).

Uczestnik postępowania przywołał tu przepisy regulujące problematykę zarządu majątkiem, który był objęty wspólnością ustawową. Przede wszystkim art. 46 k.r.o. Poza tym art. 1036 k.c. i art. 199 - 209 k.c., art. 1035 k.c., które stosuje się odpowiednio Skarżący przywołał też pogląd wyrażony w Komentarzu do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, pod redakcją K. Piaseckiego, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2006, strona 245 i 247 - 248, według którego przepis art. 46 k.r.o. reguluje stosunki majątkowe między małżonkami, byłymi małżonkami i następcami prawnymi zmarłego małżonka, w zakresie dotyczącym majątku, który był objęty wspólnością ustawową, od chwili ustania tej wspólności do chwili podziału majątku, który był nią objęty, a także kwestię tego podziału.

Składając wniosek o wydanie postanowienia częściowego w zakresie samochodu P. (...), A. K. celowo wprowadziła w błąd Sąd I instancji, manipulując faktami oraz rozmyślnie pomijając fakt zawarcia umowy zamiany w dniu 16 czerwca 2001 r. Wnioskodawczyni, zdaniem uczestnika, udaje na chwilę obecną, że „zapomniała” o tej umowie, chociaż do momentu złożenia wniosku o podział majątku wspólnego, strony zgodnie użytkowały samochód V. (...), jako jego współwłaściciele.

Uczestnik wielokrotnie zwracał uwagę rozpoznającego sprawę Sądu na to, iż wnioskodawczyni chcąc uzyskać korzystne dla siebie orzeczenie, posługuje się nieprawdziwymi twierdzeniami, jednakże uwagi te zostały przez Sąd pominięte. W efekcie manipulacji dokonywanych przez wnioskodawczynię, wydane zostało postanowienie częściowe, które w ogóle nie uwzględnia rzeczywistego stanu rzeczy.

Reasumując. A. K., jako współwłaścicielka samochodu V. (...) nr rej (...), który nabyła wraz z uczestnikiem, nie może obecnie żądać od uczestnika zapłaty połowy wartości samochodu P. (...).

Wnioskodawczyni w swojej apelacji zaskarżyła postanowienie częściowe Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 31 maja 2012 r. w części w zakresie pkt III.

Przedmiotowemu postanowieniu zarzuciła naruszenie art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 567 § 3 k.c. poprzez nie określenie terminu spłaty oraz wysokości i terminu uiszczenia odsetek od zasądzonej kwoty spłaty.

Mając na uwadze powyższe zarzuty wnioskodawczyni wniosła o zmianę przedmiotowego postanowienia poprzez określenie terminu spłaty i zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni, ustawowych odsetek w razie opóźnienia w płatności kwoty 5.850 zł.

Uzasadniając swoją apelację wnioskodawczyni podniosła, że postanowieniem częściowym z dnia 31 maja 2012 r. Sąd Rejonowy w Myśliborzu ustalił, iż w skład majątku wspólnego stron wchodzi kwota 11.700 zł z tytułu sprzedaży samochodu osobowego P. (...) o nr rej. (...). Sąd dokonał podziału przedmiotowego samochodu w ten sposób, iż

przyznał go na wyłączną własność uczestnikowi postępowania z obowiązkiem spłaty kwoty 5.850 zł tytułem 1/2 udziału w wartości samochodu.

Z przedmiotowym postanowieniem, zdaniem wnioskodawczyni nie można się zgodzić, albowiem nie zawiera orzeczenia w kwestii terminu spłaty oraz wysokości i terminu uiszczenia odsetek.

Zgodnie z art. 212 § 3 k.c., który ustawodawca poprzez przepisy art. 567 § 3 k.p.c. i 1035 k.c. nakazuje stosować do podziału majątku wspólnego między byłymi małżonkami - jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia.

W przedmiotowym orzeczeniu Sąd do tych kwestii nie odniósł się.

Nawet jeżeli by uznać, iż termin spłaty przypada z datą uprawomocnienia się wyroku, to Sąd nie określił, iż w razie opóźnienia uczestnik zobowiązany jest do zapłaty ustawowych odsetek za każdy dzień opóźnienia. Orzeczenie w obecnej postaci stawia wnioskodawczynię w niekorzystnej sytuacji, albowiem w przypadku długotrwałej egzekucji komorniczej, będzie mogła egzekwować jedynie zasądzoną kwotę.

Mając na uwadze powyższe apelacja jest uzasadniona.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje.

Apelacja uczestnika postępowania okazała się zasadna.

Uczestnik w swojej apelacji zaskarżył postanowienie częściowe Sądu w całości. Postanowieniu zarzucił pozbawione oparcia ustalenie, iż samochód marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 1996 składak (rok produkcji nadwozia i podwozia 1991) o pojemności 1905 cm³ został przez uczestnika S. K. sprzedany, podczas gdy w rzeczywistości stanowił on przedmiot **umowy zamiany** zawartej przez A. K. i S. K., dnia **16 czerwca 2001 r.**, na podstawie której A. K. i S. K. nabyli od M. R. własność samochodu V. (...), nr rej (...), nr podwozia i nadwozia (...), nr silnika (...), zarejestrowanego następnie pod nr (...), którego do dnia dzisiejszego A. K. i S. K. są współwłaścicielami, co w konsekwencji skutkowało bezpodstawnym określeniem wartości samochodu P. (...) na kwotę 11.700 złotych w dacie zawarcia przez strony umowy o ustanowieniu rozdzielnosci majątkowej (4 sierpnia 1998) i obciążeniem uczestnika obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni połowy tej sumy.

Zaskarżonemu postanowieniu uczestnik zarzucił pozbawienie uczestnika możliwości zajęcia stanowiska wobec wniosku A. K. o wydanie postanowienia częściowego w zakresie samochodu P. (...), poprzez niedoręczenie uczestnikowi jej pisma datowanego na dzień 28 marca 2012 r., przed wydaniem postanowienia z dnia 31 maja 2012 r.

Powyższe zarzuty w pierwszym jak i w drugim wypadku okazały się zasadne.

Przede wszystkim stwierdzić należy, że rozstrzygnięcie w postaci postanowienia częściowego zostało w tej sprawie sprowokowane niejako przez strony. Dopiero bowiem przy apelacji uczestnik postępowania ujawnił fakt, że samochód marki P. (...), o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 1996 składak (rok produkcji nadwozia i podwozia 1991) o pojemności 1905 cm³, stanowił on przedmiot **umowy zamiany** zawartej przez A. K. i S. K. **16 czerwca 2001 r. Sąd I instancji nie znał tego faktu rozstrzygając kwestię dotyczącą podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży przedmiotowego samochodu. Wcześniej, w toku postępowania przed Sądem I instancji oboje uczestnicy konsekwentnie twierdzili, że samochód** marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 1996 składak (rok produkcji nadwozia i podwozia 1991) o pojemności 1905 cm³ został przez uczestnika S. K., za zgodą A. K. sprzedany. W związku z tym, Sąd I instancji orzekając według stanu sprawy na chwilę rozstrzygnięcia, mógł przyjąć, że samochód został przez strony sprzedany, a zatem podziałowi podlegać może suma uzyskana ze sprzedaży samochodu.

Rozważania Sądu I instancji dotyczące podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży wspólnego składnika majątku, jakim była suma uzyskana ze sprzedaży stanowiącego składnik majątku wspólnego uczestników samochodu okazały się w niniejszej sprawie nieistotne, wobec faktu ujawnionego w toku postępowania międzyinstancyjnego.

Zgodnie z art. 567 § 3 k.p.c., do postępowania o podział majątku wspólnego, po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami (...) stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Zgodnie z art. 684 k.p.c., skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala Sąd.

Jak wynika z powyższego, w postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd z urzędu zobowiązany jest do ustalenia składników majątku wspólnego i ich wartości, bez względu na wolę stron w tym zakresie.

Ustalenie składników majątku wspólnego odbywa się w oparciu o twierdzenia uczestników postępowania i wskazane przez nich dowody. Postępowanie o podział majątku odbywa się w trybie postępowania nieprocesowego, a zatem nie obowiązują w nim rygory i sankcje dotyczące składania twierdzeń i wskazywania dowodów na ich poparcie, w terminach określonych przez Sąd, czy też wynikających z odpowiednich przepisów ustalających te terminy. Wskazanie kolejnego składnika majątku wspólnego, czy też ujawnienie informacji, że dany składnik nie wchodzi w skład majątku wspólnego stron, skutkuje koniecznością obligatoryjnego uwzględnienia tych twierdzeń, przy rozstrzygnięciu. Nie ma tu znaczenia etap na jakim postępowanie w chwili ujawnienia informacji, faktu, czy konkretnej okoliczności znajduje się.

W realiach niniejszej sprawy, Sąd Odwoławczy wskazuje, że ujawnienie faktu zamiany samochodu i poparcie tych twierdzeń właściwym dokumentem, a nadto niezaprzeczenie tym twierdzeniom, a nawet przyznanie tych twierdzeń przez drugiego uczestnika postępowania (w tym wypadku wnioskodawczynię), przed Sądem Odwoławczym, w toku rozprawy, spowodowało, że Sąd Odwoławczy wykonując funkcję Sądu orzekającego, musiał z urzędu twierdzenie to uwzględnić i rozważyć przed wydaniem orzeczenia.

Zbycie samochodu osobowego P. (...), nabytego przez byłych małżonków w trakcie trwania małżeństwa, poprzez zamianę tego składnika majątku wspólnego na inny samochód osobowy, miało miejsce 16 czerwca 2001 r. W dniu 4 sierpnia 1998 r., małżonkowie K. zawarli umowę, w której rozwiązali małżeńską wspólność ustawową. W dniu 4 października 1999 r., małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód. W dacie zawarcia umowy zamiany, byli małżonkowie, nie byli już nawet małżeństwem.

W tym stanie rzeczy, zbycie składnika majątku wspólnego i zastąpienie tego składnika innym, przez oboje właścicieli, na podstawie zgodnych oświadczeń woli obojga byłych małżonków spowodowało, że należało uznać, iż ani samochód osobowy P. (...), ani jego wartość nie podlegają podziałowi, w niniejszym postępowaniu o podział majątku wspólnego A. i S. K.. W związku z tym postanowienie Sądu Rejonowego w Myśliborzu, w którym dokonano podziału wartości samochodu, nie mogło się ostać.

Sąd Odwoławczy uznał za zasadny wniosek skarżącego uczestnika postępowania o zmianę postanowienia i oddalenie wniosku o podział majątku w części dotyczącej podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży samochodu osobowego marki

Niewątpliwie słusznym okazał się również zarzut podniesiony przez skarżącego uczestnika, nie doręczenia uczestnikowi postępowania pisma wnioskodawczyni zawierającego wniosek o wydanie postanowienia częściowego. Zdaniem skarżącego nie doręczenie wniosku miało wpływ na nie ujawnienie przez niego faktu zamiany samochodu. Gdyby bowiem uczestnik zapoznał się z wnioskiem, w opozycji do niego mógłby ujawnić umowę zamiany samochodu zawartą przez oboje byłych małżonków.

Sąd Odwoławczy nie roztrząsał tego zarzutu uczestnika postępowania, skoro postanowienie częściowe dotyczyło podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży samochodu osobowego, jako składnika majątku wspólnego stron, wobec

ustalenia, że wskazana przez wnioskodawczynię, jako składnik majątku wspólnego wartość samochodu w ogóle nie podlega podziałowi w niniejszym postępowaniu.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że Sąd I instancji wydał postanowienie częściowe w oparciu o treść art. 567 k.p.c. Sąd Odwoławczy stwierdza, że Sąd I instancji wskazał zastosował błędny przepis. Zgodnie z art. 567 § 2 k.p.c., w razie sporu co do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym sąd może w tym przedmiocie orzec postanowieniem wstępnym. Brak jest w tym przepisie odniesienia do orzeczenia częściowego.

Orzeczenie częściowe jest w postępowaniu o podział majątku wspólnego dopuszczalne. Wydanie takiego orzeczenia wynika z treści art. 317 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. Wydanie orzeczenia częściowego w postępowaniu o podział majątku wspólnego jest dopuszczalne, jeżeli można dokonać podziału części składników wchodzących w skład majątku wspólnego. Zdaniem Sądu Odwoławczego, należałoby uznać możliwość wydania postanowienia częściowego, w postępowaniu o podział majątku wspólnego, w przypadku, gdy np. przy znacznej liczbie składników majątku wspólnego, postępowanie zostało zakończone, co najmniej co do większości z nich; ewentualnie, gdy zakończono postępowanie co do najbardziej znaczącego składnika tego majątku i ostateczne rozstrzygnięcie co do tego składnika majątku spowoduje „osłabienie” sporu co do pozostałych składników majątku. Należy jednak mieć na względzie ewentualne wyrównania wartości pomiędzy poszczególnymi składnikami majątku, poprzez wzajemne spłaty udziałowców.

Sąd Odwoławczy stwierdza, że w niniejszej sprawie w efekcie wydania postanowienia częściowego, zostało zakończone ostatecznie postępowanie o podział majątku w części, a mianowicie, dotyczące podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży samochodu osobowego P. (...).

Wobec uwzględnienia apelacji uczestnika postępowania i oddalenia wniosku o podział majątku wspólnego w części, apelacja wnioskodawczyni okazała się niezasadna.

Jedynym zarzutem apelacji wnioskodawczyni był zarzut naruszenia art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 567 § 3 k.c. poprzez nie określenie terminu spłaty oraz wysokości i terminu uiszczenia odsetek od zasądzonej kwoty spłaty.

Skoro Sąd Odwoławczy oddalił wniosek o podział majątku wspólnego w zakresie podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży samochodu osobowego, orzeczenie o zasądzonej spłacie przestało istnieć, a co za tym idzie, nie można określić terminu dokonania spłaty i terminu uiszczenia odsetek od zasądzonej kwoty. Apelacja wnioskodawczyni okazała się bezprzedmiotowa.

Mając na uwadze powyższe Sąd Odwoławczy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie 1 postanowienia, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w punkcie 2 postanowienia.